

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 4397/2023
25.01.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића председника већа, Бранке Дражић и Драгане Бољевић чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Милош Кукурековић, адвокат из ..., против тужене Општине Косово Поље, коју заступа привремени орган Општине Косово Поље, ради исплате, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 996/2023 од 01.06.2023. године, у седници већа одржаној 25.01.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужене изјављена против усвајајућег дела пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 996/2023 од 01.06.2023. године.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 996/2023 од 01.06.2023. године преиначена је пресуда Основног суда у Лесковцу П1 557/21 од 20.12.2021. године тако што је тужена обавезана тужена да тужиљи, на име накнаде штете због неисплаћених трошкова превоза за долазак на рад и одлазак са рада, за фебруар 2017. године плати 1.264,00 динара; док је у преосталом делу тужбени захтев до новембра 2019. године одбијен као неоснован (став први изреке) и обавезана је тужена да тужиљи накнади трошкове парничног поступка у износу од 98.757,00 динара (став други изреке).

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужена је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права, с предлогом да се о истој одлучује на основу члана 404. ЗПП, ради уједначавања судске праксе и новог тумачења права.

Одлучујући о изјављеној ревизији, Врховни суд је нашао да нема потребе да се о истој одлучује као о посебној ревизији, имајући у виду да је ревизија дозвољена на основу члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11...18/20).

Испитујући побијану пресуду, на основу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11...18/20), Врховни суд је нашао да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је у спорном периоду била у радном односу код тужене и обављала послове самосталног стручног сарадника. Тужила живи у селу ..., док рад обавља у селу Угљаре, где се налази седиште Општине Косово Поље, чија удаљеност од места пребивалишта износи 5 км у једном правцу. Тужила је ради доласка и одласка са посла користила сопствени превоз или комби возило које врши услуге превоза, по цени од 50,00 динара у једном правцу, обзиром да нема организованог превоза. На основу налаза и мишљења судског вештака, који је урађен у две варијанте, утврђена је висина трошкова превоза које је тужила имала у спорном периоду, и то према броју дана присутности тужиле на раду у спорном периоду и цене превозне карте у јавном саобраћају која се у наведеном периоду примењивала на територији Града Лесковца у износу од 1.404,00 динара и у другој варијанти према цени превозне карте од 50,00 динара дневно у једном правцу, сразмерно броју дана присутности тужиле на раду, сходно ком налазу је тужила и определила свој тужбени захтев.

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је одбио тужбени захтев са образложењем да је тужени на релацији ... - Угљаре имао организован превоз који је тужила могла да користи, а да је на тужилји био терет доказивања чињеница од којих зависи њено право на исплату накнаде трошкова превоза, па како тужила у току поступка није доставила доказе да је на релацији места боравишта - село ... до места где обавља рад – село Угљаре, заиста користила превоз - приватни комби и по том основу имала трошкове превоза, то јој јој не припада право на накнаду наведених трошкова.

Одлучујући о жалби тужиле, другостепени суд преиначио првостепену пресуду и делимично усвојио тужбени захтев са образложењем да, сходно члану 118. став 1. тачка 1. Закона о раду, тужилји припада право на накнаду трошкова превоза за одлазак на рад и долазак са рада за спорни период, на основу укупно остварених ефективних радних дана, обзиром да је у овом периоду имала стварне трошкове за долазак на рад и одлазак са рада, а које јој тужена није надокнадила. Начин на који ће запослени фактички прећи ову раздаљину (сопствено возило, такси превоз, јавни линијски превоз), није од утицаја на право на накнаду, имајући у виду да општим актом послодавац није предвидео мерила и критеријуме и начин остваривања тог права, па се наведени трошкови утврђују у висини цене превозне карте у јавном саобраћају, а тужила није ни имала обавезу да достави писане доказе у циљу остваривања овог права.

Врховни суд је нашао да се ревизијом тужене неосновано указује да је побијана другостепена пресуда донета уз погрешну примену материјалног права.

Одредбом члана 118. став 1. тачка 1. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05 ... 75/14) је прописано да запослени има право на накнаду трошкова у складу са општим актом и уговором о раду и то за долазак и одлазак са рада, у висини цене превозне карте у јавном саобраћају, ако послодавац није обезбедио сопствени превоз. Одредбом члана 41. став 1. ПКУ за државне органе („Службени гласник РС“ бр. 25/15 и 50/15) прописано је да запослени има право на месечну претеплатну карту за долазак и одлазак са рада за релације где јавни превозник омогућава куповину истих, према ставу 2. за релације на којима јавни превозник не омогућава куповину месечне претеплатне карте запослени има право на накнаду трошкова превоза у новцу и то у висини стварних трошкова, а према ставу 3. стварни трошкови се утврђују на основу броја дана доласка и одласка са рада и износа цене појединачне карте на линијама и растојању које запослени користи, а за које не постоји месечна претеплатна карта.

Цитираним одредбама Закона о раду и Анекса Посебног колективног уговора, тужилци је као запосленој код тужене признато право на накнаду трошкова за долазак на рад и на одлазак са рада, чији је смисао да се обезбеди присуство запосленог на раду. Према наведеним прописима накнада путних трошкова се везује за јавни превоз само у погледу утврђивања висине те накнаде, односно максималног износа који је послодавац у обавези да накнади запосленом, без обзира коју врсту превоза коју запослени корист за долазак и одлазак са рада. Опредељење законодавца да се висина накнаде призна у висини цене превозне карте у јавном саобраћају истовремено не значи да је коришћење средстава јавног превоза законом прописан услов за остваривање права запосленог на трошкове превоза, и да је законом то право ускраћено запосленима који превоз до радног места обезбеђују на други начин (својим возилом, такси возилом и слично). Тужени је у обавези да исплати тужилци накнаду трошкова превоза за долазак и одлазак са рада, јер је због удаљености од места становања до места рада, тужилца имала стварне и оправдане трошкове превоза, у ситуацији када тужена није имала сопствени превоз, а правилан обрачун накнаде трошкова подразумева обрачун према ценама карте у јавном саобраћају и то према цени појединачне карте спрам присутности на раду, а максимално до месечне претплатне карте. Супротно наводима ревизије, правилно је другостепени суд закључио да тужилци припада накнада према цени превозне карте приближне релацији у јавном саобраћају на територији Града Лесковца спрам присутности на раду, обзиром да је тужилца у овом периоду имала стварне трошкове за долазак на рад и одлазак са рада, а које јој тужена није надокнадила.

Из наведених разлога, на основу члана 414. став 1. Закона о парничном поступку, Врховни суд је одлучио као у ставу првом изреке.

**Председник већа – судија
Бранислав Босиљковић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић